

V Bruseli 28. 5. 2018  
SWD(2018) 257 final

**PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE**

**Súhrnná správa o konzultácii so zainteresovanými stranami**

*Sprievodný dokument*

**k návrhu SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o znížení vplyvu  
určitých plastových výrobkov na životné prostredie**

{COM(2018) 340 final} - {SEC(2018) 253 final} - {SWD(2018) 254 final} -  
{SWD(2018) 255 final} - {SWD(2018) 256 final}

# **Súhrnná správa o konzultačnej práci v rámci návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o znížení vplyvu niektorých plastových výrobkov na životné prostredie**

## **1. Úvod**

Konzultačné činnosti uvedené v tomto dokumente predstavujú názory, obavy a nápady rôznych zainteresovaných strán týkajúce sa hľadania tých najlepších prostriedkov na dosiahnutie zníženia množstva morského odpadu pochádzajúceho najmä z jednorazových plastov a z opusteného, strateného alebo inak vyradeného rybárskeho výstroja. Na základe týchto výsledkov Komisia vypracovala stratégiu pre plasty<sup>1</sup> a vykonala posúdenie vplyvu v súvislosti s jednorazovými plastmi a rybárskymi výstrojmi.

## **2. Prístup ku konzultáciám a zahrnutie iných informačných zdrojov**

Konzultačný prístup zahŕňal:

- dva semináre zainteresovaných strán týkajúce sa jednorazových plastov, ktoré sa konali 16. júna a 14. septembra 2017,
- otvorenú konzultáciu/spätnú väzbu týkajúcu sa úvodného posúdenia vplyvu,
- rozhovory/ad hoc konzultácie so zainteresovanými stranami,
- osobitný prieskum Eurobarometra 468 (EK, 2017)<sup>2</sup> a Flash Eurobarometra 388 (EK, 2014)<sup>3</sup>,
- verejnú online konzultáciu o téme s názvom „Znižovanie morského odpadu: opatrenia týkajúce sa jednorazových plastov a rybárskeho výstroja“, ktorá sa konala v období od 15. decembra 2017 do 12. februára 2018,
- konferenciu zainteresovaných strán o pretváraní plastov<sup>4</sup>, ktorá sa konala 26. septembra 2017 a ktorej súčasťou bolo zvláštne zasadanie o morskom odpade a jednorazových plastoch,
- konferenciu o platforme zainteresovaných strán pre obehové hospodárstvo 2018, ktorá sa konala 20. februára a ktorej súčasťou bolo zasadanie o morskom odpade.

## **3. Súhrnné výsledky konzultácií so zainteresovanými stranami**

### **3.1 Semináre a konferencie pre zainteresované strany**

Účastníci seminárov pre zainteresované strany o jednorazových plastoch vo všeobecnosti súhlasili s tým, že položky klasifikované ako jednorazové plasty by mali spĺňať tieto kritériá

<sup>1</sup> Európska stratégia pre plasty v obehovom hospodárstve; COM(2018) 28 final, 18.1.2018.

<sup>2</sup> <http://eurlex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1516265440535&uri=COM:2018:28:FIN>

<sup>3</sup> <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2156>  
<http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2156>

<sup>4</sup> [http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/flash/fl\\_388\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/flash/fl_388_en.pdf)

<sup>4</sup> [https://ec.europa.eu/info/plastics-conference\\_en](https://ec.europa.eu/info/plastics-conference_en)

(až na niekoľko výnimiek): prevalencia v morskom prostredí, krátka fáza používania, spotreba prevažne mimo domova a existencia opätovne použiteľných alebo neplastových alternatív.

Určili sa hlavné príčiny prenikania jednorazových plastov, ktoré zahŕňajú nízku úroveň opätovného použitia a nízku úroveň recyklácie, dizajn výrobkov, materiálov a správanie spotrebiteľov. Za základnú príčinu by sa mohol považovať nedostatok regulačných opatrení.

Prediskutovali sa regulačné a dobrovoľné opatrenia vrátane: stimulov pre výrobcov a spotrebiteľov (finančných stimulov a stimulov pre správanie); lepšieho zberu plastového odpadu; noriem, zákazov a povinností zavedených pri vývoji výrobku a hlásení odpadov. Respondenti uprednostnili cieľ v rámci celej EÚ zameraný na predchádzanie vzniku odpadu a spoluprácu zainteresovaných strán s cieľom vyvinúť celostný prístup k jednorazovému odpadu. Medzi ďalšie možné opatrenia patrila zmena rámcovej smernice o odpadoch, ktorá bola doplnená o lepšie rešpektovanie hierarchie odpadového hospodárstva, zelené verejné obstarávanie a dobrovoľné dohody.

V rámci diskusií o opatreniach týkajúcich sa obmedzení sa zdôraznili tieto skutočnosti:

- Existujú len obmedzené dôkazy o účinných kampaniach na zvyšovanie povedomia a o tom, že tieto kampane nestačia ako samostatné opatrenie.
- Zákazy môžu byť dobrým spôsobom na to, ako presadzovať prepracovanie konkrétnych položiek nízkej hodnoty, ale ak sú stanovené na vnútroštátnej úrovni, môžu zasahovať do jednotného trhu.
- Časový rámec vykonávania musí zabezpečiť, aby náhradné materiály spĺňali normy a aby spotrebiteľia boli pripravení.
- Poplatky predstavujú účinné preventívne opatrenie na ovplyvnenie správania spotrebiteľov pri vytváraní príjmov. Zástupcovia odvetvia zdôraznili, že je potrebný legislatívny prístup, aby sa zabezpečili rovnaké podmienky.
- Stanovenie cieľov znižovania v súvislosti s konkrétnymi položkami bolo všeobecne považované za vhodné opatrenie.
- Alternatívnou možnosťou je zabezpečenie toho, aby sa jednorazové plasty neposkytovali zadarmo na mieste predaja.

### **3.2 Spätná väzba týkajúca sa úvodného posúdenia vplyvu**

V 28 podaniach bola uvedená silná podpora intervencie na úrovni EÚ, pričom maloobchodníci a výrobcovia by dali prednosť dobrovoľným prístupom voči regulačným opatreniam. Súkromný sektor zdôraznil dôležitosť hospodárskej životaschopnosti recyklácie, nedostatočné vykonávanie existujúcich pravidiel a regulačné medzery. V niekoľkých z nich sa zdôraznila potreba obehového prístupu alebo prístupu založeného na životnom cykle, ktorý podporuje prevenciu, a požadovali sa stimuly na podnietenie inovácií a odstránenie vnútroštátnych regulačných bariér.

V súvislosti s rozmanitosťou **jednorazových plastov** sa požadovali diferencované prístupy v závislosti od toho, či je plastový morský odpad výsledkom položiek 1), ktoré možno

recyklovať, alebo položiek, 2) pre ktoré existujú udržateľné alternatívy. Pri už zachytených položkách bol vyjadrený výrazný záujem o systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu. Viaceré zainteresované strany poukázali na úspech systému zálohovania (napr. fliaš), aj keď niektoré z nich varovali pred negatívnymi a potenciálne neprimeranými hospodárskymi dôsledkami pre maloobchodníkov. Medzi dôležité faktory úspechu takýchto systémov patrila účinnosť existujúcich systémov odpadového hospodárstva, správanie spotrebiteľov, miestna infraštruktúra, potenciál opätovného využitia danej položky a presadzovanie týchto systémov. V prípade položiek, ktoré by mohli byť nahradené udržateľnejšími alternatívami, maloobchodníci tvrdili, že by sa to najlepšie dosiahlo na úrovni spotrebiteľov prostredníctvom zvyšovania povedomia a pozitívnych stimulov. Pri používaní biologicky rozložiteľných plastov sa odporúča opatrnosť, pričom viacerí žiadali o jasnosť informácií a označovanie pre spotrebiteľov. Zástupcovia podnikov zdôraznili, že akékoľvek obmedzenia musia zohľadňovať požiadavky jednotného trhu a administratívnu záťaž.

Pokiaľ ide o **rybársky výstroj**, spätná väzba sa zamerala na tri hlavné oblasti: (1) základnú líniu a jej predpoklady; (2) možnosti politiky a (3) dotazník formou rozhovorov.

V dôsledku spätnej väzby a dodatočných zdrojov sa v prípade európskych morí znížila miera strát plastových súčastí rybárskeho výstroja a vybavenia akvakultúry v základnej línii z 30 % na 15 %. Prehodnotilo sa aj percentuálne rozloženie hmotnosti plastového odpadu medzi akvakultúrou a rybolovom. Spočiatku rozloženie hmotnosti (založené na nórskeho údajoch) predstavovalo 77 % v rámci akvakultúry a 23 % v rámci rybolovu. Aby to však presnejšie zodpovedalo výrobkom rybolovu a akvakultúry v 28 členských štátoch EÚ, rozloženie hmotnosti sa zmenilo na 60 % v rámci akvakultúry a 40 % v rámci rybolovu. Spätná väzba viedla k zahrnutiu predpokladu úplného vykonávania revidovanej smernice o prístavných zberných zariadeniach, nariadenia o kontrole a rámcovej smernice o odpade v rámci základnej línie.

Hodnotili sa tieto štyri možnosti politiky: 1) rozšírená zodpovednosť výrobcu bez systému zálohovania; 2) rozšírená zodpovednosť výrobcu so systémom zálohovania; 3) stanovenie cieľa (cieľ týkajúci sa recyklácie); a 4) alternatívne materiály a návrh výrobku. Spätná väzba poukázala na dôležitosť kvantifikácie vplyvu, ktorá bola zahrnutá v čo najvyššej možnej miere.

### **3.3 Rozhovory/ad hoc konzultácie**

Viac ako 30 rozhovorov prispelo k vypracovaniu posúdenia problémov a vplyvu, pokiaľ ide o **jednorazové plasty**. Cieľom týchto rozhovorov bolo vytvoriť a otestovať potenciálne intervenčné opatrenia, analyzovať technickú uskutočniteľnosť a pravdepodobné účinky. Zhromaždili sa konkrétne údaje o výkonnosti a nákladoch a o tom, ako sa môžu zmeniť v dôsledku možných intervenčných opatrení.

Zainteresované strany v rámci skupín zdôraznili dôležitosť dostupnosti a funkčnosti neplastových a viacúčelových alternatív jednorazových plastov a potenciálne náklady pre výrobcov v prípade prechodu na tieto materiály. Poradenstvo s prevádzkovateľmi systémov

viacerého a opätovného použitia a s prevádzkovateľmi vodárenských spoločností pomohlo rozvinúť lepšie pochopenie prevádzky a výziev.

Prostredníctvom 16 priamych rozhovorov a 15 e-mailových a telefonických rozhovorov týkajúcich sa **rybárskeho výstroja** sa zhromaždili vstupné informácie na účely opisu, kvantifikácie a hodnotenia štyroch možností politiky.

Zainteresované strany súhlasili s tým, že je potrebné znížiť plastový morský odpad z rybolovu a akvakultúry a že sú potrebné politické opatrenia, a to aj na úrovni EÚ. Väčšina z nich považovala štyri navrhované politické možnosti za správnu voľbu, pričom poukázala na výzvu týkajúcu sa vykonávania, presadzovania a sledovania politik a opatrení na úrovni EÚ.

Rozšírená zodpovednosť výrobcu so systémom zálohovania alebo bez systému zálohovania sa považovala za najvýhodnejšiu politickú možnosť, pretože môže pokrývať náklady na triedenie, demontáž a prepravu, ako aj platby za činnosti zamerané na vyhľadávanie. Systém zálohovania by vytvoril finančný stimul na vrátenie výstrojov, ktoré sú na konci životnosti, do prístavov. Objavili sa obavy, že takýto systém by bol trestom pre rybárov za nevyhľadateľné stratené výstroje a stimulom na vyhľadávanie cudzích nedotknutých výstrojov. Opakovane sa uvádzali úspešné príklady z Islandu, Nórska a Dánska. Ciele týkajúce sa recyklácie sa považovali za užitočné na presmerovanie výstrojov na konci životnosti zo skládok alebo spaľovní do recyklačných zariadení. Je potrebné, aby sa na trh lepšie uvádzali recyklované materiály z rybárskeho výstroja a vybavenia akvakultúry a aby sa využívalo verejné financovanie alebo financovanie rozšírenej zodpovednosti výrobcu na účely vytvorenia konkurenčného postavenia pre recyklované materiály z obalového priemyslu. Biologicky rozložiteľné plasty sa považovali za príliš drahé a nie široko dostupné, a to najmä tie, ktoré sa biologicky rozkladajú v slaných vodách a vo veľkých hĺbkach. Niektoré zainteresované strany ďalej poukázali na to, že biologicky rozložiteľný materiál by mohol motivovať k likvidácii plastových súčastí rybárskych výstrojov v mori namiesto toho, aby boli vrátené do prístavu.

### 3.4 Konzultácie v rámci Eurobarometra

Konzultácie v rámci Eurobarometra v roku 2014 odhalili podporu Európanov<sup>5</sup> na dosiahnutie cieľa na úrovni EÚ zameraného na zníženie morského odpadu. V osobitnom prieskume Eurobarometra 468 (EK, 2017)<sup>6</sup> 33 % respondentov označilo znečistenie morí za najdôležitejšiu otázku týkajúcu sa životného prostredia. 72 % respondentov uviedlo, že znížili používanie jednorazových plastových tašiek, pričom 38 % respondentov znížilo ich používanie za posledných 12 mesiacov. 89 % až 94 % respondentov považovalo za dôležité tieto opatrenia:

- výrobky navrhnuté na uľahčenie recyklácie plastov;
- záväzok zo strany priemyslu a maloobchodníkov vyvinúť úsilie na zníženie množstva plastových obalov;
- vzdelávanie o tom, ako znížovať množstvo plastového odpadu, a

<sup>5</sup> V období od 3. do 7. decembra 2013 sa uskutočnili rozhovory s 26 595 občanmi EÚ z 28 členských štátov.

<sup>6</sup> V období od 23. septembra do 2. októbra 2017 sa uskutočnili rozhovory s 27 881 občanmi EÚ z 28 členských štátov.

- záväzok zo strany miestnych orgánov poskytovať viac lepších zberných zariadení na plastový odpad.

61 % respondentov považovalo za dôležité, aby spotrebitelia platili dodatočný poplatok za jednorazový plastový tovar. V EÚ sa čoraz viac ľudí domnieva, že rozhodnutia o ochrane životného prostredia by sa mali prijímať spoločne v rámci EÚ.

### 3.5 Otvorená verejná konzultácia

V rámci verejnej online konzultácie<sup>7</sup> o téme s názvom „Znižovanie morského odpadu: opatrenia týkajúce sa jednorazových plastov a rybárskeho výstroja“ (ktorá sa konala od 15. decembra 2017 do 12. februára 2018) sa prijalo 1 807 odpovedí.

Ohrozovanie dobrých životných podmienkach zvierat, riziká pre ľudské zdravie a vplyv na ekosystémové služby sa považujú za tri najdôležitejšie otázky súvisiace s morským odpadom a jednorazovými plastmi. 95 % respondentov súhlasilo s tým, že opatrenia týkajúce sa jednorazových plastov sú potrebné a naliehavé. Väčšina z nich sa domnieva, že EÚ by mala podporovať zavedenie povinných nástrojov na celosvetovej úrovni alebo na úrovni EÚ. Verejné orgány mali odlišný názor, pričom poznamenali, že niektoré opatrenia by sa mali prijať na úrovni EÚ a iné na miestnej alebo vnútroštátnej úrovni.

Iniciatíva na zníženie množstva jednorazových plastov v životnom prostredí získala výraznú podporu, pričom na zozname priorít boli zahrnuté uzávery, viečka a fľaše z nápojov. Pokiaľ ide o opatrenia, respondenti uprednostnili čistenie pláží, aktívne „lovenie odpadu“ a pravidelné kvantifikovanie morského a plážového odpadu. Priemyselné a obchodné združenia boli jedinou kategóriou, ktorá nepodporovala aktívne „lovenie odpadu“.

Mnohí respondenti hlásili pokles osobného používania ľahkých nákupných tašiek, fliaš z nápojov a viečok. Spotreba obalov zo zemiakových lupienkov a zo sladkostí sa zmenila v najmenšej miere. Prevažná väčšina pripísala takéto zníženia zvyšovaniu povedomia o vplyvoch jednorazových balení na životné prostredie. Respondenti sa najviac usilovali znížiť používanie plastových fliaš; viac ako polovica z nich hlásila, že už tak urobili. 77 % respondentov by bolo ochotných zaplatiť malé dodatočné poplatky ako súčasť systému zálohovania plastových fliaš. Výraznú podporu (93 %) získali politiky postupného rušenia jednorazového plastového riadu v prospech biologicky rozložiteľných alebo opätovne použiteľných alternatív, a to aj v prípade malého zvýšenia cien. Predstavitelia priemyselných a obchodných združení sa nezhodli v otázke týkajúcej sa ochoty platiť, zatiaľ čo súhlasili s postupným rušením jednorazových plastov.

Značná podpora (91 %) bola vyjadrená v prospech pravidiel, ktoré vyžadujú, aby spoločnosti vyrábajúce cigarety finančne prispievali na náklady na čistenie ohorkov cigariet. Priemyselné a obchodné združenia boli relatívne zdržanlivejšie. Podobný návrh pre výrobcov hygienických výrobkov podporilo 79 % respondentov.

<sup>7</sup> [http://ec.europa.eu/environment/consultations/pdf/marine\\_litter.pdf](http://ec.europa.eu/environment/consultations/pdf/marine_litter.pdf)

Systém zálohovania sa považoval za najvhodnejšiu reakciu (47 %) v prípade fliaš z nápojov, po ktorej nasledovali ciele týkajúce sa zníženia ich používania (33 %). Respondenti zaznamenali vysokú mieru návratnosti (približne 90 %) v rámci systému zálohovania a vysokú kvalitu výsledných surovín na výrobu, ale maloobchodníci naznačili potenciálne hospodárske a prevádzkové vplyvy, a to najmä v prípade menších obchodov, a požadovali zavádzanie prispôbených systémov na vnútroštátnej úrovni.

Minimálne konštrukčné požiadavky mali menej podpory (20 %) a nezískali žiadnu podporu zo strany zástupcov podnikov. Pokiaľ ide o jednorazové plasty, ktoré by bolo možné nahradiť udržateľnejšími alternatívami, ako sú napríklad vatové tyčinky a príbory, respondenti podporili legislatívne opatrenia a ciele zníženia používania. Podobné legislatívne opatrenia boli považované za vhodné aj pre položky, pre ktoré neexistovala žiadna zjavná alternatíva, ako sú napríklad ohorky z cigariet a hygienické vložky. V prípade položiek v rámci tejto kategórie jednorazových plastov sa systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu považovali za rovnako vhodné.

340 ľudí odpovedalo na konkrétnu časť verejnej online konzultácie týkajúcej sa rybárstva. 95 % respondentov súhlasilo s tým, že je potrebné a naliehavé prijať kroky na riešenie morského odpadu. Konkrétne v prípade rybárskeho výstroja si 79 % respondentov myslí, že je potrebné a naliehavé konať. 100 % rybárskych organizácií (a celkovo 53 %) považuje vplyv morského odpadu na rybárstvo a akvakultúru za pomerne alebo veľmi dôležité. Náklady na čistenie odpadu považuje 84 % respondentov za veľmi dôležité alebo dôležité.

80 % respondentov označilo rybárov za veľmi dôležitých účastníkov, ktorí sa usilujú o zmenu, keďže sú priamymi používateľmi výstrojov. EÚ, členské štáty, miestne a regionálne orgány a rybárske organizácie sa tiež považovali za dôležité. Prekvapivo sa ukázalo, že súkromný sektor zohráva menej dôležitú úlohu, a to aj napriek svojej potenciálnej úlohe v systémoch rozšírenej zodpovednosti výrobcu.

Väčšina respondentov uviedla, že „určitý“ výstroj sa stratí (v rozmedzí od 28 % v prípade záťahových sietí až po 54 % v prípade žiabrových sietí) alebo zlikviduje (v rozmedzí od 22 % v prípade záťahových sietí až po 43 % v prípade lán a povrazov).

Štyrmi uprednostňovanými opatreniami boli: 1) stimuly na to, aby sa vylovený odpad a výstroj na konci životnosti vyviezli na pobrežie (88 %), 2) lepšie zariadenia na zber a triedenie na plavidlách a v prístavoch (70 %), 3) stimuly/financovanie vyhľadávacích operácií (68 %) a 4) lepšie presadzovanie existujúcich pravidiel (67 %).

V kolónkach na voľné vpísanie komentárov zainteresované strany navrhli aj rozšírenú zodpovednosť výrobcov, požadovali vyššie sankcie za znečisťovanie a vysvetlili riziká a neúčinnosť vyhľadávacích operácií, podporili dôležitosť vzdelávania rybárov, vyzvali na označovanie výstrojov, zdôraznili, že vysoké náklady na prístavy vedú k väčšej likvidácii výstrojov na mori a vyzvali na budovanie vhodných prístavných zariadení.

Pokiaľ ide o riešenie týkajúce sa toho, ktoré dodatočné cielené opatrenia by podporili vrátenie výstroja na pevninu, respondenti (59 %) uprednostňujú poplatky za systém zálohovania

uvalené na rybárov alebo (53 %) systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu vrátane poplatku za výstroj. Vznikli obavy z toho, že systém zálohovania by mohol byť trestom pre rybárov, ktorí nie sú schopní požadovať vrátenie zálohy za neúmyselne stratený alebo nevyhľadateľný výstroj.

### 3.6 Konferencie

Na konferencii na tému „Prehodnotenie plastov“ (26. septembra 2017 v Bruseli) zainteresované strany navrhli, že na dosiahnutie cieľa zníženia množstva morského odpadu o 50 %, ktorý odhlasoval Európsky parlament, by bola potrebná ambiciózna stratégia EÚ s konkrétnymi politickými opatreniami týkajúcimi sa rôznych jednorazových plastov.

Boli navrhnuté záväzné ciele v oblasti znižovania spotreby spojené s dosiahnuteľnými časovými plánmi. Spotrebiteľské stimuly, systém zálohovania a infraštruktúra na recykláciu boli určené ako potenciálne vhodné opatrenia. Popri zameraní na položky by sa mali riešiť aj zdroje a spôsoby znižovania množstva morského odpadu. Zainteresované strany poukázali na slabé výsledky iniciatív na zvyšovanie verejného povedomia súvisiace s kampaniami s nedostatočnými zdrojmi. Zelené verejné obstarávanie sa považovalo za dobrý spôsob na zvýšenie dopytu po alternatívach k jednorazovým plastom.

Konferencia o platforme zainteresovaných strán pre obehové hospodárstvo 2018<sup>8</sup> (20. – 21. februára 2018) poskytla podrobnejší náhľad na opatrenia v oblasti plastov v morskom prostredí.

### 3.7 Závery

Pri rôznych položkách jednorazového odpadu sa za vhodné považovali odlišné opatrenia. Rôzne opatrenia boli predmetom diskusií v závislosti od existujúcich právnych predpisov a dostupnosti udržateľných alternatív. Opatrenia v oblasti rozšírenej zodpovednosti výrobcu sa vo všeobecnosti vnímali pozitívne. Zástupcovia odvetví a podnikov zdôraznili predpokladané náklady spojené s niektorými opatreniami a dôležitosť ich porozumenia pred prijatím akýchkoľvek opatrení. Legislatívne prístupy taktiež získali podporu. Ciele v oblasti znižovania sa stretli s priaznivým ohlasom, vyskytli sa však aj výhrady týkajúce sa podmienok vykonávania (napr. časovo viazané ciele).

Vyjadрила sa potreba ďalších opatrení a politík na dosiahnutie celkových cieľov EÚ. Zainteresované strany uviedli ochotu platiť za udržateľnejšie alternatívy k jednorazovým plastom alebo platiť penále za používanie jednorazových plastov. Kampane na zvyšovanie povedomia sa považovali skôr za dopĺňajúce opatrenia k ostatným regulačným a dobrovoľným opatreniam.

Pokiaľ ide o rybársky výstroj, zainteresované strany uviedli, že je potrebné a naliehavé reagovať. Okrem lepších prístavných zberných zariadení získali podporu aj politické možnosti v oblasti rozšírenej zodpovednosti výrobcu a systému zálohovania. Prevláda presvedčenie, že rozšírená zodpovednosť výrobcu spolu so systémom zálohovania má pozitívny účinok

---

<sup>8</sup> [http://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/circular-economy-stakeholder-conferenceprogramme\\_v20180212-2.pdf](http://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/circular-economy-stakeholder-conferenceprogramme_v20180212-2.pdf)



súvisiaci s nákladmi a výnosmi a prispieva k cieľu stratégie pre plasty zameranej na zníženie úrovne plastov v európskych moriach.